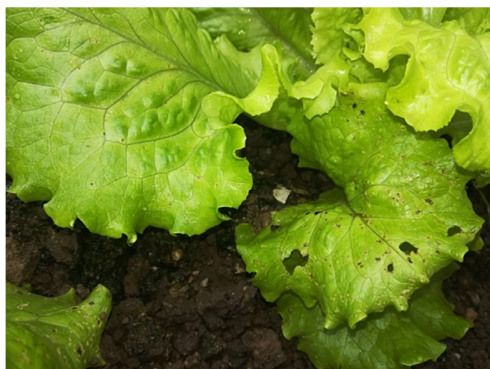


Rezultati enoletnega testiranja biotičnega pripravka za zatiranje polžev

Ljubljana, 31.7.2018

dr. Barbara Gerič Stare, dr. Saša Širca

Polži v zadnjih letih povzročajo čedalje večjo škodo v kmetijski rastlinski proizvodnji (slika 1). Zaradi omejevanja rabe pesticidov kot je metaldehid (limacid), je postalo nujno iskanje novih, za okolje varnejših pristopov zatiranja polžev. Za enega od uspešnih načinov biotičnega zatiranja polžev se je v tujini že izkazala uporaba parazitskih ogorčic *Phasmarhabditis hermaphrodita*.

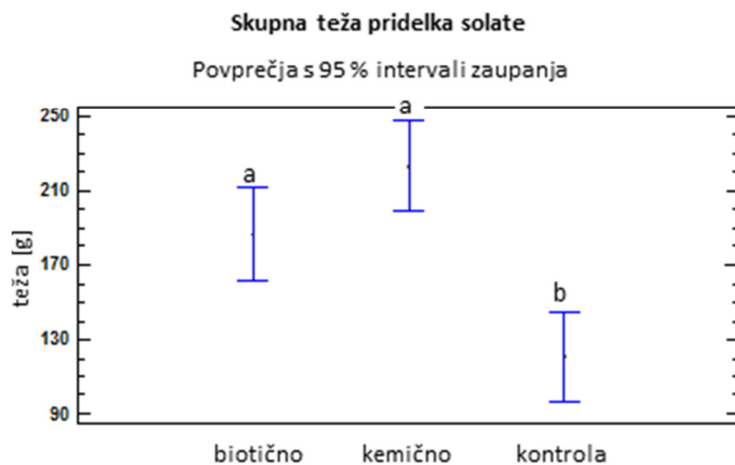


Slika 1: Obžrti listi solate, poškodbe zaradi polžev.

Z namenom, da bi preizkusili učinkovitost parazitske ogorčice polžev *P. hermaphrodita* oz. komercialnega pripravka na osnovi te ogorčice v naših rastnih in klimatskih razmerah, poteka na Kmetijskem inštitutu Slovenije dvoletno preizkušanje biotičnega pripravka za zatiranje polžev. Tu poročamo o rezultatih prvega leta preizkušanja zatiranja polžev v solati in pri kalicah kumar na mikroparcelah. Učinkovitost biotičnega pripravka Phasmarhabditis-System (proizvajalec Biobest, Belgija) primerjamo z učinkovitostjo kemičnega limacida na osnovi metaldehida in obravnavanjem brez zatiranja polžev.

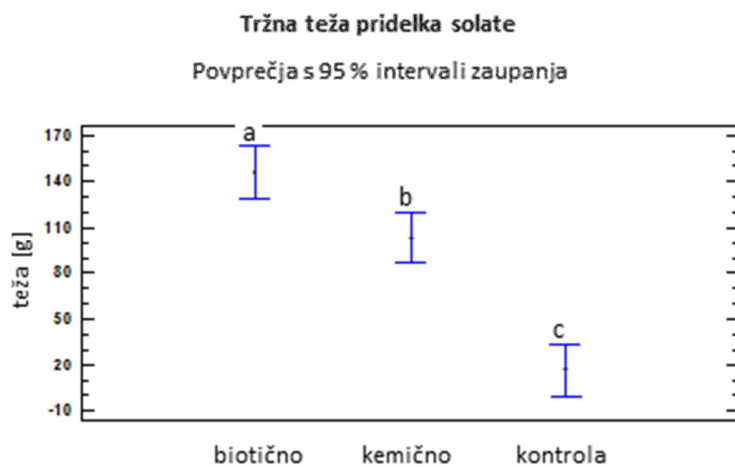
V mikroparceli z biotičnim pripravkom je vzniknilo 10 kumar (62,5 %), v mikroparceli s kemičnim limacidom je vzniknilo 14 kumar (87,5 %), v mikroparceli brez zatiranja polžev pa kumare niso vzkile. Na kontrolni mikroparceli (brez zatiranja) je bila tako opažena 100 % škoda zaradi polžev, ker ni vzknilo nič semen oz. so bile vse kalice požrte.

Statistično značilne razlike v skupni teži pridelka solate niso bile zaznane med biotičnim pripravkom in kemičnim limacidom, so pa bile med biotičnim pripravkom in kontrolo ter tudi med kemičnim limacidom in kontrolo (slika 2).



Slika 2: Skupna teža pridelka solate odvisna od obravnavanja. Obravnavanja označena z različnimi črkami se statistično razlikujejo.

Statistično značilne razlike v tržni teži pridelka solate so bile zaznane med vsemi tremi obravnavanji: največja je bil tržna teža pridelka solate pri uporabi biotičnega pripravka, najmanjša pa pri kontroli (slika 3).



Slika 3: Tržna teža pridelka solate odvisna od obravnavanja. Obravnavanja označena z različnimi črkami se statistično razlikujejo.

Metaldehid je na seznamu fitofarmaceutskih sredstev, ki se bodo v EU morala prenehati uporabljati zaradi neželenih učinkov na zdravje ljudi in okolje (Odločba Komisije C/2008/7637 z dne 5. december 2008).

V Sloveniji pripravkov na osnovi *P. hermaphrodita* ni mogoče uporabljati po trenutno veljavni zakonodaji, saj je omenjena vrsta ogorčic uvrščena na seznam tujerodnih vrst koristnih organizmov (Pravilnik o biotičnem varstvu rastlin).

Na globalnem trgu obstajata dva komercialna pripravka na osnovi *P. hermaphrodita*: Phasmarhabditis-System (Biobest, Belgija) in Nemaslug (BASF International). Pripravka sta na voljo za uporabo v sledečih evropskih državah: Belgija, Češka, Danska, Finska, Francija, Irska, Italija, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Španija, Švedska, Švica in Velika Britanija. *P. hermaphrodita* so uspešno uporabili v številnih poljskih poskusih in različnih Evropskih državah, vključno z Veliko Britanijo, Hrvaško, Francijo, Nizozemsko, Španijo in Švico. Uspešni testi učinkovitosti so bili opravljeni tudi v Čilu in ZDA.

Zahvala: Raziskavo financira MKGP v okviru Ciljnega raziskovalnega projekta Uporaba metod z nizkim tveganjem za varstvo zelenjadnic (V4-1602).